

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL VIEŠOSIOS ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS REKOMENDACIJŲ IR ŠALIA VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ NUMATOMŲ ĮRENGTI VIEŠŲJŲ ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO PRIEIGŲ PLANO PATVIRTINIMO

2015 m. gegužės 6 d. Nr. 3-173 (1.5 E)
Vilnius

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“, 243 priemonę, Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“, 10.3 papunktį ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 13 d. nutarimu Nr. 1480 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.1 papunkčiu,

t v i r t i n u pridedamus:

1. Viešosios elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros rekomendacijas;
2. Šalia valstybinės reikšmės kelių numatomų įrengti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planą.

Susisiekimo ministras

Rimantas Sinkevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2015 m. gegužės 6 d.
įsakymu Nr.3-173 (1.5 E)

VIEŠOSIOS ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) parengtos įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“, 243 priemonę, vadovaujantis Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“, 10.3 papunkčiu, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 13 d. nutarimu Nr. 1480 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.1 papunkčiu, remiantis Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos užsakymu atliktos Kompleksinės elektromobilių transporto plėtros galimybių studijos (toliau – Studija), paskelbtos Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje adresu www.sumin.lt–Veikla–Veiklos sritys–Kita veikla–Plėtra ir inovacijos–Kompleksinė elektromobilių transporto plėtros galimybių studija, rekomendacijomis.

2. Elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros tikslas – plėtojant elektromobilių įkrovimo infrastruktūrą, skatinti naudotis elektromobiliais siekiant sumažinti naftos produktų vartojimą transporto sektoriuje ir sušvelninti transporto poveikį aplinkai. Elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtra prisidės prie Studijoje rekomenduojamo rodiklio pasiekimo, kad iki 2025 m. visi įregistruoti nauji elektromobiliai Lietuvoje sudarytų 10 proc. visų per metus parduodamų naujų automobilių.

3. Rekomendacijų tikslas – nustatyti viešosios elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros, viešųjų įkrovimo prieigų įrengimo ir informacijos elektromobilių naudotojams suteikimo rekomendacijas, skirtas valstybės ir savivaldybių institucijoms, fiziniams ar juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms.

4. Siekiant įgyvendinti Rekomendacijų 2 punkte nurodytą rodiklį, rekomenduojama sukurti ir išplėtoti viešąją elektromobilių įkrovimo infrastruktūrą penkiuose daugiausia gyventojų turinčiuose Lietuvos miestuose ir kurortuose, taip pat pagrindiniame transeuropiniame kelių tinkle (angl. *TEN-T Core network*), t. y. šalia E kategorijos kelių E85 ir E67. Rekomenduojama elektromobilių įkrovimo infrastruktūrą taip pat įrengti savivaldybėse, kuriose yra daugiau kaip 25 tūkst. gyventojų, daugiau nei 1000 km vietinės reikšmės kelių (gatvių) ir įregistruota daugiau kaip 10 000 lengvųjų automobilių, taip pat valstybinės reikšmės keliuose, jungiančiuose penkis daugiausia gyventojų turinčius miestus, ir šalia kitų valstybinės reikšmės kelių susisiekimui elektromobiliais su kaimyninėmis šalimis užtikrinti.

5. Rekomendacijose vartojamos sąvokos:

5.1. **Elektromobilis** – motorinė transporto priemonė, kurioje sumontuota jėgos pavara, apimanti bent vieną ne išorinę elektros mašiną – energijos keitiklį su elektrine įkraunamąja energijos kaupimo sistema, kurią galima įkrauti iš išorės.

5.2. **Elektromobilių didelės galios įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo prieiga, kurios elektrinė galia, perduodama elektromobiliui, yra didesnė kaip 22 kW.

5.3. **Elektromobilių įkrovimo paslauga** – elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus suteikiama galimybė elektromobilių naudotojams įkrauti elektromobilį.

5.4. **Elektromobilių įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo sąsaja, per kurią galima įkrauti bent vieną elektromobilį, arba įrenginys, kuriuo vienu metu galima sukeisti bent vieno elektromobilio akumuliatorių.

5.5. **Elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius** – juridinis ar fizinis asmuo, teikiantis elektromobilių įkrovimo paslaugą ir atsakingas už elektromobilių įkrovimo prieigos įrengimą ir (arba) priežiūrą.

5.6. **Elektromobilių įprastos galios įkrovimo prieiga** – elektromobilių įkrovimo prieiga, kurios elektrinė galia, perduodama elektromobiliui, yra ne didesnė kaip 22 kW, išskyrus ne didesnės kaip 3,7 kW elektrinės galios įtaisus, kurie įrengti namų ūkiuose arba kurių pirminė paskirtis nėra elektromobilių įkrovimas ir kurie nėra viešai prieinami.

5.7. **Viešojo elektromobilių įkrovimo prieiga** – viešai prieinama elektromobilių įkrovimo prieiga, kuria naudotojai gali naudotis vienodomis sąlygomis. Siekiant sudaryti galimybę naudotis prieigomis vienodomis sąlygomis gali būti taikomos tapatumo nustatymo, naudojimosi ir mokėjimo sąlygos.

5.8. Kitos Rekomendacijose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS REKOMENDACIJOS DĖL VIEŠOSIOS ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO INFRASTRUKTŪROS VALDYMO

6. Viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriais gali būti nepriklausomi elektros tiekėjai, gamintojai, degalinių ar jų tinklų operatoriai, savivaldybių įmonės, kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, kitos organizacijos.

7. Elektros skirstomųjų tinklų operatoriai turėtų bendradarbiauti nediskriminuojančiomis sąlygomis su bet kuriuo elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriumi, kuris rengia arba eksploatuoja viešąsias elektromobilių įkrovimo prieigas.

8. Visose viešosiose elektromobilių įkrovimo prieigose turėtų būti sudaryta galimybė naudotojui įkrauti elektromobilį neturint sutarties su elektros tiekėju ar elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriumi.

III SKYRIUS REKOMENDACIJOS DĖL VIEŠOSIOS ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO INFRASTRUKTŪROS ĮRENGIMO STANDARTŲ IR MOKĖJIMO UŽ PASLAUGAS

9. Sąveikumo tikslais elektromobiliams skirtose kintamosios srovės įprastos galios įkrovimo prieigose (t. y. lėtojo / vidutinio įkrovimo prieiga) rekomenduojama įrengti bent lizdinius išvadus arba transporto priemonės 2 (antro) tipo (angl. „Type 2“) jungtis, kaip apibūdinta Lietuvos standarte LST EN 62196-2 „Transporto priemonių kištukai, kištukiniai lizdai, jungtys ir įvadai. Laidusis elektrinių transporto priemonių įkrovimas. 2 dalis. Kintamosios srovės reikmenų su kontaktiniais kištukais ir lizdais matmenų suderinamumo ir sukeičiamumo reikalavimai“ (IEC 62196-2:2011). Išlaikant 2 tipo suderinamumą, šiuose lizdiniuose išvaduose gali būti įrengiamos mechaninės užsklandos.

10. Sąveikumo tikslais elektromobiliams skirtose kintamosios srovės didelės galios įkrovimo prieigose (t. y. greitojo įkrovimo prieiga) rekomenduojama įrengti bent 2 (antro) tipo jungtis, kaip apibūdinta Lietuvos standarte LST EN 62196-2 „Transporto priemonių kištukai, kištukiniai lizdai, jungtys ir įvadai. Laidusis elektrinių transporto priemonių įkrovimas. 2 dalis.

Kintamosios srovės reikmenų su kontaktiniais kištukais ir lizdais matmenų suderinamumo ir sukeičiamumo reikalavimai“ (IEC 62196-2:2011).

11. Sąveikumo tikslais elektromobiliams skirtose nuolatinės srovės didelės galios įkrovimo prieigose rekomenduojama įrengti bent kombinuotas kintamosios srovės / nuolatinės srovės „Combo 2“ sistemos jungtis, kaip apibūdinta Lietuvos standarte LST EN 62196-3 „Transporto priemonių kištukai, kištukiniai lizdai ir jungtys. Laidusis elektrinių transporto priemonių įkrovimas. 3 dalis. Matmenų suderinamumo ir pakeičiamumo reikalavimai, keliami tikslinėms nuolatinės srovės, kombinuotoms kintamosios ir nuolatinės srovės kaištinėms bei kontaktinėms vamzdinėms transporto priemonių jungtims“ (IEC 62196-3:2014).

12. Rekomenduojama sudaryti sąlygas už elektromobilių įkrovimo paslaugas mokėti elektroniniu būdu (mokėjimo kortele, SMS žinute ir kt.). Taip pat elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius gali pasiūlyti papildomus mokėjimo už paslaugą būdus (pvz., gryniesi pinigai ir kt.).

13. Elektromobilių įkrovimo prieigų operatorių nustatytos kainos viešosiose elektromobilių įkrovimo prieigose turėtų būti pagrįstos, lengvai ir aiškiai palyginamos, skaidrios ir nediskriminacinės.

14. Rekomenduojama, kad viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos turėtų keletą įvairių standartų lizdinių išvadų arba transporto priemonės jungčių, iš kurių bent vienas atitiktų Rekomendacijų 9–11 punktuose nustatytas technines specifikacijas. Rekomenduojama įrengiant viešąją elektromobilių įkrovimo infrastruktūrą Lietuvoje diegti su kaimyninėmis valstybėmis suderintas elektromobilių naudotojų identifikavimo ir mokėjimo už elektromobilių įkrovimo paslaugas sistemas.

15. Rekomendacijų priede pateikiamos elektromobiliams skirtos infrastruktūros ženklavimo ir žymėjimo rekomendacijos.

IV SKYRIUS

VIEŠOSIOS ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO INFRASTRUKTŪROS ĮRENGIMO SAVIVALDYBĖSE REKOMENDACIJOS

16. Viešąsias elektromobilių įkrovimo prieigas rekomenduojama įrengti šalia valstybės ir savivaldybių institucijų, prekybos centrų, viešbučių, automobilių stovėjimo aikštelėse, miestų gatvėse, degalinėse ir kt. Tokias elektromobilių įkrovimo prieigas galėtų įrengti šių vietų savininkai, valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės, fiziniai ar juridiniai asmenys.

17. Viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimą rekomenduojama suderinti su suinteresuotomis institucijomis (savivaldybe, skirstomaisiais elektros tinklais ir pan.).

18. Rekomenduojama savivaldybėms, suderinus su Susisiekimo ministerija ir kitomis suinteresuotomis institucijomis, iki 2016 m. parengti vietinės reikšmės viešuosiuose keliuose rekomenduojamų įrengti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planus arba darnaus judumo mieste planus.

19. Savivaldybėms, rengiančioms vietinės reikšmės viešuosiuose keliuose rekomenduojamų įrengti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planus, rekomenduojama nurodyti, kiek, kur ir kokios galios elektromobilių įkrovimo prieigų planuojama įrengti, atsižvelgiant į konkrečios savivaldybės vietą Lietuvoje, miesto centro ir gyvenamųjų rajonų išsidėstymą, gyventojų skaičių, vietinės reikšmės kelių ilgį, šalia miesto esančius arba miestą kertančius magistralinius kelius, elektromobilių įkrovimo infrastruktūros vientisumą ir kt. rodiklius.

20. Savivaldybėms rekomenduojama pagal galimybes taikyti įvairias elektromobilių ir jų infrastruktūros plėtros miestuose skatinimo priemones, pvz., nemokamas elektromobilių stovėjimas, leidimas naudotis maršrutinio transporto juostomis, elektromobilių eismo riboto eismo zonose galimybė, vietinių rinkliavų netaikymas elektromobiliams, lengvai randamos ir aiškos informacijos apie elektromobilių viešąsias įkrovimo prieigas pateikimas ir kt., taip pat bendradarbiauti su elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriais dėl viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimo ir nemokamų elektromobilių įkrovimo paslaugų teikimo jose galimybes.

V SKYRIUS

VIEŠOSIOS ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO INFRASTRUKTŪROS ĮRENGIMO VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIUOSE REKOMENDACIJOS

21. Siekiant užtikrinti nepertraukiamą kelionę, viešąsias elektromobilių didelės galios įkrovimo prieigas šalia valstybinės reikšmės kelių rekomenduojama įrengti ne didesniu kaip 40–50 km atstumu.

22. Šalia E kategorijos kelių E85, E67 ir kitų kelių, priklausančių TEN-T tinklui (valstybinės reikšmės kelių), rekomenduojama per 2015–2017 metus įrengti ne mažiau kaip 17 viešųjų elektromobilių didelės galios įkrovimo prieigų.

23. Rekomenduojama įrengiant viešąją elektromobilių įkrovimo infrastruktūrą Lietuvoje planuoti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų išdėstymą atsižvelgiant į kaimyninių valstybių elektromobilių įkrovimo tinklą, siekiant sudaryti galimybes svarbiausiais europinio kelių tinklo koridoriais (Šiaurės–Pietų kryptimi – I koridorius (greitkelis „Via Baltica“), jungiantis Taliną–Rygą–Saločius–Panevėžį–Kauną–Kalvariją–Varšuvą, Rytų–Vakarų kryptimi – IX B koridoriaus šaka (Kijevas–Minskas–Vilnius–Klaipėda) keliauti elektromobiliais.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Rengiant elektromobilių infrastruktūrai reglamentuoti ir Rekomendacijoms įgyvendinti reikalingus teisės aktus, siekiant užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnyje, rekomenduojama vadovautis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos interneto svetainėje adresu http://kt.gov.lt/naujienos/doc/news_2012-06-11_gaires.pdf skelbiamomis Sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gairėmis.

25. Elektromobilių viešosios įkrovimo infrastruktūros įrengimo projektus rekomenduojama finansuojami Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšomis, taip pat valstybės, savivaldybių biudžeto, fizinių ar juridinių asmenų ir kitų organizacijų lėšomis.

Viešosios elektromobilių įkrovimo
infrastruktūros plėtros rekomendacijų
priedas

ELEKTROMOBILIAMS SKIRTOS INFRASTRUKTŪROS ŽENKLINIMO IR ŽYMĖJIMO REKOMENDACIJOS

1. Maršrutiniam transportui skirtos eismo juostos, kuriomis leidžiama važiuoti ir elektromobiliais, žymimos raide „A“ ir elektromobilių simboliu:

2. Elektromobiliams ir kitoms elektros varikliais varomoms transporto priemonėms įkrauti skirtos stovėjimo vietos ženklinamos šiais kelio ženklais ir papildomomis lentelėmis:

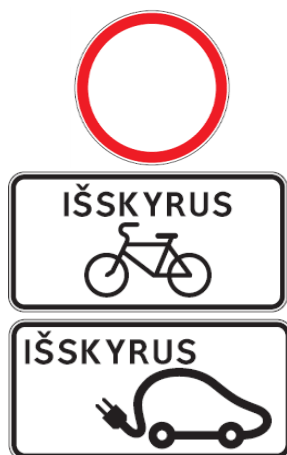
- kelio ženklu „Stovėjimo ribotą laiką vieta“ ir papildoma lentelė „Elektromobiliai“ (derinį rekomenduojama naudoti prie didelės galios elektromobilių įkrovimo prieigų):

- arba kelio ženklu „Stovėjimo vieta“ ir papildoma lentelė „Elektromobiliai“:

3. Gali būti numatytos tam tikros elektromobilių eismo ribojimo išimtys, naudojant kelio ženklų ir papildomos lentelės „Išskyrus elektromobilius“ derinius:

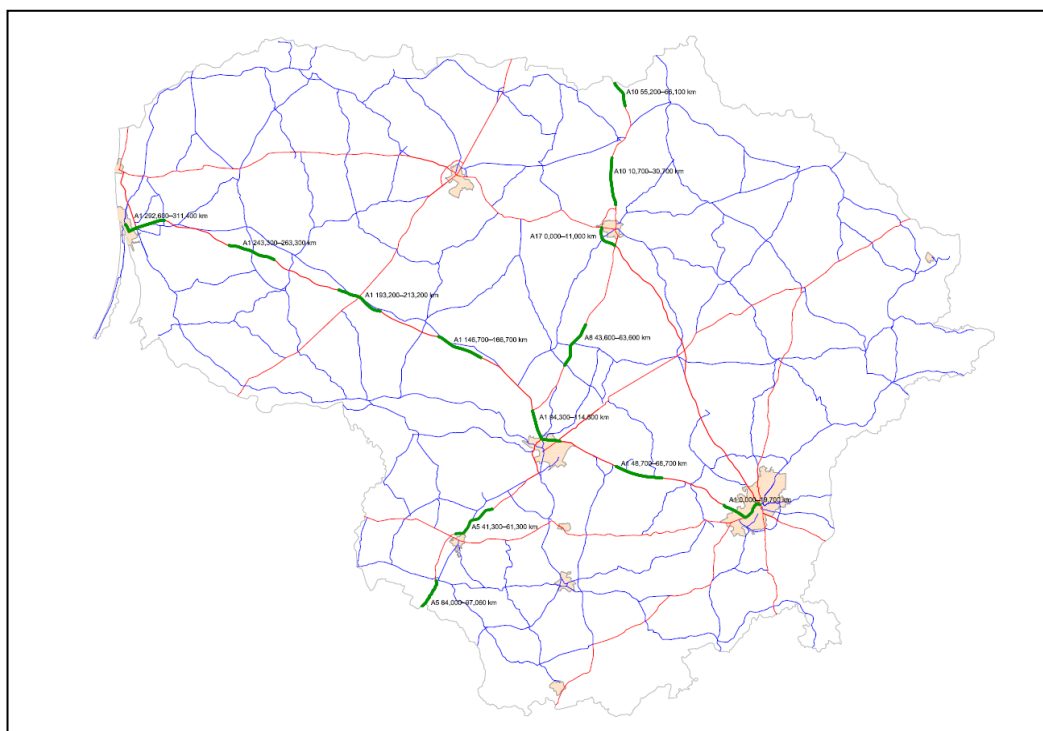

4. Kelio ženklas „Elektromobilių įkrovimo vieta“ informuoja vairuotoją apie netoliese esančią vietą, skirtą elektromobiliams ir kitoms elektros varikliais varomoms transporto priemonėms įkrauti.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2015 m. gegužės 6 d.
įsakymu Nr. 3-173 (1.5 E)

ŠALIA VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ NUMATOMŲ ĮRENGTI VIEŠŲJŲ ELEKTROMOBILIŲ ĮKROVIMO PRIEIGŲ PLANAS

Šalia europinės reikšmės magistralinio kelio **E85** rekomenduojamų įrengti viešųjų elektromobilių didelės galios įkrovimo prieigų vietos:

Preliminarūs ruožai				
Eil. Nr.	Kelio Nr.	Ruožo km		Kelio pusė
		nuo	iki	
1.	A1	0,000	19,700	Dešinė
2.	A1	48,700	68,700	Kairė
3.–4.	A1	94,300	114,500	Kairė ir dešinė
5.	A1	146,700	166,700	Dešinė
6.–7.	A1	193,200	213,200	Kairė ir dešinė
8.	A1	243,300	263,300	Kairė
9.–10.	A1	292,600	311,400	Kairė ir dešinė

Šalia europinės reikšmės magistralinio kelio **E67** rekomenduojamų įrengti viešųjų elektromobilių didelės galios įkrovimo prieigų vietos:

Preliminarūs ruožai			
Eil. Nr.	Kelio Nr.	Ruožo km	Kelio pusė

		nuo	iki	
11.	A5	84,000	97,060	Dešinė
12.	A5	41,300	61,300	Dešinė
13.	A8	43,600	63,600	Dešinė
14.–15.	A17	0,000	11,000	Kairė ir dešinė
16.	A10	10,700	30,700	Dešinė
17.	A10	55,200	66,100	Kairė
